

jejíž součástí budou i koncepce komplexního řešení problematiky životního prostředí.

K nejzávažnějším problémům patří především odpadové a vodní hospodářství. Komunální i průmyslové odpady se doposud likvidují převážně spalováním v městské spalovně a skládkováním na nedostatečně zabezpečené skládce v Černovicích. Naším záměrem je zajistit racionální využití stávající spalovny a její doplnění o 2. stupeň čištění spalin, vybudovat vyhovující skládky nespalitelných odpadů, škváry a popílku ze spalovny, vyřešit likvidaci průmyslových odpadů. Řešení se pochopitelně bude ubírat racionálními cestami — od vytvoření podmínek pro snižování produkce odpadů, přes jejich separaci, recyklaci atd.

Dalším závažným problémem je vodní hospodářství — Brno nemá dostatek kvalitní pitné vody a odpadní vody nejsou čištěny na potřebné úrovni; dochází tudíž k devastaci dlouhého úseku řeky Svratky pod Brnem. I zde musí nastoupit především racionální hospodaření s vodou (zavádění regulace a měření ke snižování spotřeby), využívání alternativních zdrojů, dobudování přiváděče surové vody z nádrže Vír, snižování produkce odpadních vod i jejich znečištění již u jednotlivých zdrojů, a konečně potřebná dostavba a intenzifikace ČOV Modřice. V obou uvedených případech je nutno bezodkladně zavést a používat přiměřené ekonomické nástroje.

Následně, ale i souběžně, musí se řešit i ostatní problémy — ochrana ovzduší, přírody, půdy, lesa a pod. Pozornost chceme věnovat i dalším problémům — např. vlivu geopatogenních zón. V neposlední řadě chceme zabezpečovat kvalitní osvětovou činnost, neboť ji považujeme za jeden z neúčinnějších preventivních nástrojů ochrany životního prostředí.

Peter Kresánek

Primátor hl. mesta SR Bratislavy

1. Ako si predstavujete spoluprácu s úradmi ochrany životného prostredia?

Rozdelenie kompetencie medzi štátny úrad pre životné prostredie a mestskú samosprávu má svoju logiku i nebezpečie. Od mesta nezávislý úrad má chrániť životné prostredie pred ambíciami zástupcov všetkých druhov aktivít, zosúladať ich s odbornou podstatou veci a zákonmi. Preto má aj kompetenciu vykonávať stavebný zákon, teda vydávať územné rozhodnutia a stavebné povolenia. V tejto chvíli môžu úrady životného prostredia preklenúť aj skutočnosť, že zastupiteľstvo mesta (radnica) nemá dosah na veľké závody na území mesta, pretože ich riadi príslušné ministerstvo a sú zatiaľ majetkom celoštátnym. V Bratislave, kde dominuje ťažká chémia, to myslím, ani nie je potrebné komentovať.

Na druhej strane tu existuje isté nebezpečie, že tieto úrady v priamom kontakte s občanmi a organizáciami vydajú isté stanoviská, či povolenia a my — teda aj poslanci a starosta príslušnej mestskej časti, ako aj volení funkcionári mesta a odborníci magistrátu — sa dozvieme o stavbe, či inom možnom zásahu, až keď sa bude realizovať. Navyiac sa môže stať, že úrad priamo riadený príslušným ministerstvom ovplyvní politiku vzťahov medzi inými rezortmi (napr. hospodárskymi) a nemusí rešpektovať názor mesta.

Preto vidíme nesmierny význam v dobrých vzťahoch a spolupráci medzi mestskou samosprávou, miestnymi samosprávami a úradmi životného prostredia.

2. Ktoré konkrétne problémy v oblasti ochrany životného prostredia budete riešiť ako prvý?

Kvalita životného prostredia v Bratislave je zlá po všetkých stránkach. Nie sú to len merateľné chemické škodliviny, prach, nedostatok zelene, čistoty. Sú to aj zle fungujúce služby, doprava, neestetická architektúra, priestory, ktoré nie sú pre človeka, lebo nie sú ulicami, námestiami, dvormi, sú nevyužitú, nedá sa v nich bývať, pohybovať a pod. Preto tých priorit je veľmi veľa, vlastne všetko.

V prvom rade nesmieme na území mesta už zničiť žiadnu prírodnú alebo kultúrnu hodnotu. Nový regulačný plán Bratislavy kategoricky odmieta ďalší kvantitatívny rast mesta, nebudú sa stavať nové monofunkčné obytné štvrte, malo by sa zastaviť sťahovanie do Bratislavy z okolia. Tento dokument pamätá na ekologickú únosnosť územia a možnosti dostavovania mesta rešpektujú historický urbanizmus, jeho zmysel a mieru. Chceme zdôrazniť, že dostavba mesta v tomto duchu predstavuje napokon veľký prísľub aj v počte bytov a priestorov pre služby, výrobu a pod. Komerčný tlak a záujem nás presvedča, že sa to podarí aj bez štátnych zdrojov.

V ďalšej časti odpoviem na otázku „neochranársky“, keďže spomeniem stavby, ktoré vo fyzickom zmysle v priestore mesta pribudnú. Podmieňujú však dobré fungovanie mestského organizmu a to je úmerné kvalite jeho životného prostredia. Sú to stavby s technológiami na ďalšie spracovanie a likvidáciu komunálneho odpadu, dobudovanie cestnej a diaľničnej siete tak, aby pohyb tranzitnej dopravy čo najmenej obťažoval mesto (tunel pod Patrónkou). Ďalej sem patrí dobudovanie železničnej siete (južné napojenie na Viedeň a Budapešť) a železničných staníc (najmä koncovej stanice v priestore dnešnej filiálky a novej Petržalka — centrum); budovanie MHD vrátane známeho úseku metra, najmä jeho podmieňovacej mestotvornej funkcie; poskytovanie priestorov pre moderný, čistý priemysel, ktorý by nahradil súčasný a obmedzil cestovanie zamestnancov.